

ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ ПРИ ВЕГЕТАТИВНИХ ПОРУШЕННЯХ В КАРДІОЛОГІЇ

Вегетативні порушення є невід'ємним атрибутом практично всіх кардіологічних захворювань. За даними епідеміологічних досліджень біля 80% пацієнтів страждають на ті чи інші порушення, що клінічно проявляються у вигляді вегетативної дисфункції. Якщо розглядати пацієнтів з хронічною патологією, то саме вегетативні порушення найчастіше знижують якість життя таких хворих. Успіхи останніх років в лікуванні артеріальної гіпертензії, ішемічної хвороби серця (медикаментозне лікування прогнозомодифікуючими препаратами, хірургічна реваскуляризація) можуть бути нівельовані тим, що самопочуття хворого не покращується саме через вегетативні розлади. До того ж, виникає цілий ряд небажаних побічних ефектів, що зупиняють не тільки лікування та одужання хворого, але, подекуди ускладнюють роботу лікаря. Це призводить не тільки до зниження працездатності пацієнтів, але також погіршує сприйняття схеми основного лікування і, як наслідок, підвищує кардіоваскулярний ризик.

Фармакологічна корекція вегетативної активності та нормалізація впливу автономної нервової системи на діяльність серця може допомогти знизити рівень стресу у пацієнтів з серцево-судинними патологіями. У комплексній терапії цих хворих найчастіше застосовують седативні засоби, анксіолітики (транквілізатори), нейролептики, ноотропи, антидепресанти. Однак слід зазначити, що багатьом з цих препаратів притаманні властивості, які можуть викликати міорелаксацію, загальмованість, зниження мислення, сонливість, що обмежує їх застосування, особливо на амбулаторному етапі лікування. Також існує ризик небажаних взаємодій психотропних засобів із препаратами стандартної терапії. На сьогодні одним з найкращих шляхів вирішення вищевказаних проблем є використання натуропатичних засобів. Дані препарати є проміжним варіантом, з одного боку, маючи точне і гомеопатичне дозування, з іншої – включають в себе складові, які не приймають участь в негативних взаємодіях. Окрім цього, вони є безрецептурними засобами, що робить їх більш доступними для більшості пацієнтів як на стаціонарному, так і на

амбулаторному етапі лікування.

Одним з препаратів вибору став «Хомвіо-нервін». Цей препарат виготовлений за прийнятими гомеопатичними методиками, але містить цілий комплекс компонентів.

До складу препарату входять біологічно активні продукти вторинного синтезу тваринного і рослинного походження. Серед них:

- алкалоїди чорнил каракатиці (*Sepia officinalis*), що знімають спазми судин, венозну недостатність, відчуття страху;
- алкалоїди з китового воску (*Ambra grisea*), які укріплюють нервову систему, стабілізують сон;
- алкалоїди (гіосціамін, скополамін, атропін) та глікозиди (гіосципирин, холін), отримані з блекоти чорної (*Hyoscyamus niger*) зі спазмолітичною, антидепресивною та седативною дією;
- алкалоїди стрихнін та бруцин з бобів ігнації (*Ignatia amara*), які усувають перепади настрою, знімають головний біль, страх і дратівливість.

Така комбінація дозволяє посилити дію препарату на різні ланки патогенезу завдяки синергізму його складових.

Було виявлено, що препарат, призначений хворим з серцево-судинними патологіями, усуває невротичні порушення, що супроводжуються стривоженістю, пригніченим настроєм, підвищеною дратівливістю, плаксивістю, фобіями, істеричними симптомами, пітливістю, «приливами» жару або холоду в кінцівках; сприяє усуненню безсоння, що виникає при розумовій перевтомі або хвилюванні; порушень пам'яті, проявів судомної симптоматики, запаморочення, парестезій кінцівок, астматичних проявів і кашлю, диспепсій, гіпертонусу матки, носових кровотеч, варикозного розширення вен нижніх кінцівок; ефективний при депресії, інсомнії, епілепсії та ін.

Таким чином, вирішується питання відносно безпечного застосування медикаментозних засобів і покращення якості життя хворих, вдається відокремити прогностично загрозливі морфологічні зміни серцево-судинної системи від функціональних вегетативних порушень, які дошкуляють як лікарям, що змушені повсякчас диференціювати ці прояви, так і пацієнтам, які психологічно важко сприймають і переживають їх. Даний напрямок є дуже перспективним в медичному та реабілітаційному аспекті для подальшого вивчення як в кардіології, так і для інших груп хворих.